

Szerkesztőség és kiadó hivatal

S. Árbényi utca SIMON Lázár Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli pa...
valamint a lap szelemi részét illető
minden körülmények ideinté endők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kzekkél
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben bázhhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábpetsoros egyszeri besztatásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltár 4 hasábpetsorosért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglaló
ujdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen, Szombat, június 4.

106 szam.

Halljunk szót.

Szó cséplés gőzerővel, mert hát most van itt az ideje. Kelete van a kortes gőzmozdonynak. Három év óta, már majd nem berozsdásodva álltak a csűrök vagy félszerek poros tetői alatt, míg ismét rájok nem mosolygott az alkotmányos aratás. Ismét előkerültek hát a zugból, ki lettek tatarozva, olajozva, keuve, hogy könnyen forogjanak, azután szét bocsátva országsherte. Fűtyölni, zakatolni halljuk őket bár merre járunk, és pedig annál jobban minél jobb a „fűtőjük“ meg az „eletőjük“.

A magunk korteseiről persze nem szólok, szól azokról az ellenzék, de hogy az ő korteseikről ne szóljak, azt már kérem lehetetlen megállni. Kárpátoktól Adriáig, az adó ellen beszél valamenyi. Ezeket ugyan betanították az igen tisztelt honatyá urak. Olyan általános közvéleménynyé kvalifikáltak az adó ellen való beszélgetést, hogy az ember kétségbe kezd esni az ellenzék hazafisága felett. Ahoz képest, ahogy ők beszélnek rólunk, a mi beszédünk úgy is csak ga'amb turbékolás, na már pedig merev állítai, hogy a mi büntünk erény és önfeláldozás az ő büntünk mellett. A mi büntünk legfeljebb is az lehet, hogy szeretjük a hazát az imádság, a rajongásig! Szeretjük mint hálás gyermek a jó szülőit, igazán és tiszta szívből. Azok ért a jókért melyeket ő nyújtott és nyújt nekünk, hát nem kergetjük a sutba, nem adunk a kezében fa tálat fa kanalat, mint ahogy a rosz gyermekekről a munda szól, hanem az aszfalre ültetjük igen is, övé a legelső falat abból ami az asztalunkra kerül. Es ha éhezni kellene hát éhezniünk mi, ha nélkülözni kellene, nélkülözniünk mi, de a hazát amig izmaink a dolgot bírják, éhezni, nélkülözni nem hagyjuk. Es soha soha nem hallja a mi szánkából senki, hogy azért valaha panaszkálna ajkaiukra. Ráragunk mindent, mert fényessé, dicsővé, halhatatlaná akarnók tenni, de vége lenne adományunk

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Előszó.*)

Miskievicz nagy költő „A lengyelek könyvében“ a civis címet, a római patri cisusok főlé emelte; — mi ma, egy hitének — az örökhaladás vesta lángjával előre világító oltárt emelő, debreczeni civis pár emléke előtt kegyelettel állunk.

A Faraók saját emléköneke, évezredekkel daczó emléket teremtettek; egy szerény polgárcsalád az Urnak dicsőítésére és a felebaráti szeretetet tanító igének hirdetésére egy házat építetett.

A Faraók műve millió nép verajetékezése után létesült, hogy: haszna egyedül a család legyen; a civis oltáráról a népek százezrei visznek az élet nehéz küzdelmeire erőt és fájdalomokban vigasztalást. Melyiknek műve dicsőbb?

A Szombathy-Vörösmarthy házaspár átérték a költő szavát. Hazájának — és hitének — rendületlen híve volt.

Emelkedjünk hálás kegyeletünk perczében, a czeplédezői egyházat alapítók magaslataira! Okuljunk példájukon. — A magszámából már pálmafa virul!! És ha a karthagói nőknek hazafisága, legszebb ékőköt: hajukat a tengerbe dobják, hogy a vitézeit Réma ellen szállító hajókat vontassa; lelkesedve a két szép példán siessünk: hogy az ige testté váljék! Imádkozzunk, hogy a czeplédezői templom, obolusainkkal segítve, mielőbb készen adassék át vallásunk buzgó hívőinek.

Ha Szombathy kiérdemelte a nagy

*) Mutatvány a vasárnapi népnépnem emléklapjából, melyet Gróf Bethlen Mikó Róza urné és nt. K. Tóth Kálmán lelkész ur szerkesztettek.

mind n értékének, ha azt panaszképpen vernénk a fejéhez napról napra.

Hát ha van hibánk, akkor ez a hibánk! Az a hibánk, hogy a hazáért élünk halunk, s feldobban a szív kebleinkben, ha őt más népek hazája mellé állítva, nem találjuk elhagyatottabbak, rongyosabbnak, hanem igen is olyanok, amilyené egy önfeláldozó nemzet szeretetéből, ragaszkodásból fejlődhetett. Es nem is mondta már Európa: látszik rajta hogy nem eszik panaszosat!

Pedig dehogyan nem! Hiszen folytonosan ezért üt, csap bennünket a mi drága ellenzéki testvéreink. Nincs a hazának adott olyan falat, melyért ne a legnagyobb küzdelmet vívnók, s mely az ellenzék által százszor fel ne lenne panaszolva: „Minek az az öregnek“ „Miért tagadjuk meg magunktól, talán hogy az öregnek adjuk?“ „Köszönje meg az öreg, ha éhen nem hal“ — Így beszél az ellenzék a hazáról.

Igen is! mert ha azok a nagy hazafi képviselők, és azok a nagytudomány ellenzéki képviselők, még azt sem tudják, hogy az adó a hazának kell, akkor ők nem jöhetnek ember számba. Ha ők még azt sem tudják, hogy a valódi és igaz hazafiság az áldozat készségben nyilvánul, akkor ők ne beszéljenek politikáról. Ők annyira törpék mellettünk, annyira alattunk állnak a hazaszereteten, hogy meg se lehet őket látni! Es ők lennének leghitványabb férgei a világnak, ha azt, amit beszélnek, éreznék is. Eppen azért, inkább feltesszük róluk hogy nem érzik, hanem csak a szájok jár. Elégedetlenek magukkal és elégedetlenek a kormányval mert olyan a természetük. Es elégedetlenek leznek minden kormánnyal a világon. Es ezerszer is jobbat gondolunk felőlük, mintha azt gondolnók: hogy csakugyan olyan önzők szivtelenek és kegyetlenek a hazával szemben, mint a milyennek önmagukat állítják. Akar ki ül a kormányra emberi észszel és erővel, adó kell, és mert nagyok a

társadalom igényei és mert nagyok a hadseregek, hát nagy adó kell. Tisza Kálmán azért alkalmazkodik a társadalomhoz és az európai viszonyokhoz, mert sem a társadalom, sem az európai helyzet nem alkalmazkodnak ő hozzá, és éppen így nem alkalmazkodnának egy szélsőbali vagy egy habaréki kormányhoz, a mely szélsőbali vagy habaréki kormány, ha a társadalom követelését figyelembe nem venné, elkergetné a társadalom, és nem boldogíthatná kormányzásával a hazát, ha pedig az európai viszonyokat nem venné figyelembe, megbuktatná az országot. — Ha pedig e két faktort figyelembe akarja venni, ki sebb költéssel nem kormányozhat. Könnyű így, a levegőbe beszélni, de az első kormány, a melyik Tisza után fog következni, befogja bizonyítani: hogy a mai körülmények között nem lehet ki sebb költéssel kormányozni. Nem fog építettüi országházat, hanem fog építeni mást, amit éppen úgy meg fog tölle követelni, az ország és a nemzet méltósága mint követeli ezt. Aki pedig azt hiszi, hogy az ország és a nemzet méltóságát figyelmen kívül lehet hagyni, annak nincs érzéke az államok társadalmához, amely társadalomban minden államnak olyan helyet adnak, a milyent nyomatékaival, és fellépésével magának kiküzd. Es jöjjön egy előkelő művelt társaságba egy bár gazdag de zsiros, kőzos ember, hát egy másik, aki sokkal jobb kinevezéssel bír, előnyben fog részesülni. Ezért adnak a hatalmasságok a fellépésre és a kinevezésre igen sokat. Ezért nem lehet diplomatává egy szegletes, idételen, magára semmit sem adó ember, és ezért nem hanyagolhatja el magát egy ország, mely élni és szerepelni akar. Minden ember persze, ezt nem fogja fel, de aki tudja, hogy Európa művelt államai, saját társadalmukban mily követelésekkel állnak elő, hát az befogja látni hogy a parlamenti

épület az ország első épülete, a nemzeti képviselőt hajléka és a nemzeti méltóság leghivatottabb reprezentálója, valamennyi épülete közt az országnak.

Hogy pedig ilyen kiadások közt miképpen lehet megélni? Az nem a kortesek észéhez való, de azok a vezérek sem igen tudnak hozzá, csak úgy megszűröl nézik és itélik meg, de annyi szent, hogy adó nélkül, és pedig nagy adó nélkül nem élünk meg. Legyen bár a kormányon akár milyen földi ember. Sőt foghatunk még olyan bo'ondot is azok közül akik most olyan nagyon kiabálnak, hogy több kárt fog okozni egy fél esztendői kormányzásával, mint a mennyit okoz most tíz esztendői bszédével, mert hát Tisza nem hallgat rá. Kerülhet azonban kormányelnöknek holmi népszerűség hajhászó, nagyzeni akaró tapasztalan fráter, ki mire észreveszik, pénzügyeinket nemcsak úgy szoval mint most, — miután hogy nem juthat hozzá másképpen, — hanem a valóságban teszi tönkre.

Csak olyan ember nem fog kerülni soha, ki adó nélkül fog kormányozni. Hogy tehát az ellenzéki honatyák az adózás elleni lázítással a hazának szolgálatot nem tesznek, olyan igaz, mint az hogy még is lázítanak. Elveszik az emberek esztét, elriasztják őket a hazafiai kötelesség gyakorlásától, megzavarják a hazaszeretet fogalmát, s képtelenné akarják tenni a nemzetet nagy dolgok keresztül vitelére. Ez az ellenzék politikája: bünös könnyelműség és kormányrajuthatási vágy: minden áron!

Külföld.

A párisi tüntetések az új kormány ellen és a kiceppent Boulanger mellett egyelőre nem veszedelmes jellegűek. A szélső elemek azonban rajta vannak, hogy állandóvá tegyék az utca harcát a józanabb erők ellen s tüntetéseket terveznek Grévy elnök ellen is. — A külföldi diplomácia általában jól fogadta a francia új minisz-

a szellem és tehetség kivívta a maga diadalát, hirdtven hogy Isten előtt mindnyájan egyek és hasonlók vagyunk, bármily templomban hirdtjük is igéjét.

Igy szól az orgona. Ezt zengik az előszőr megszólaló hangok, melyeknek hallhatóra, megszerzésére irám én ma ez igénytelen sorokat, ki bár boldog vagyok a református egyháznak kebelébe tartozni, nem kétem, hogy vallásfelekezetenélkül siet mindenk ezt a szép, nemes és áldásos célt előmozdítsani.

Egy a szövetség, mely előttünk meggyújtott, hogy kövessük fényét. Egy a meleg, melynek hevével meggyújtunk sziveink. Egy az út, melyen minden embernek haladni kell. Egy a bocsánat, mely áldásos harmatával meghintí sajtó sziveinket és egy, a kitől minden származik, akinek majd az új orgonával hirdtjük dicsőségét, soha meg nem szűnő nagyságát, szeretetét, s bár különböző nyelven nevezzük is őt, a fogalom, az eszme, az imád s mindig ugyanaz marad, mint örök az ő hatalma, soha meg nem szűnő volta, végtelensége, kit mi a mi nyelvünkön Istennek nevezünk.

I. Volt egyszer egy király, kinek keleten fekvő szép országának csak két leánya volt: szebb Ikára és Morea. Az egyik atyja a másik anyja vallását követte, kik vegyes házasságban éltek, de a két gyönyörű testvér elválasztá, távol tartá egymástól ez a tudat, mindegyik azt hitte, hogy az ő vallása lehet csak az igazán üdvözítő vallás.

A király és királyné hasztalan hivatkoztak saját boldog egyetértő szövetségükre. Ikára saját hitére akarta téríteni Moreát, az pedig ugyanazt kívánta nő-érétől.

Hazasulandó ifju érkezett a királyi udvarba. Ikariát, mint öregebbet tüzték ki szá-

mára, de ő Morea vallásán volt s Moreához csatlakozott. Őt választá leendő hitveséül, nem akarva észrevenni Ikária szépségét s a heves vonalmat, mit az ő iránta érzett.

— Miért nem foglalkozik fenséged Ikariával? kérdé tőle a leányzó. — Ő van kitűzve fenséged tróbját, mint királyné megosztani. Őt óhajják felségess szűlői, őt kívánja ez országának ősz királya fenségédek adni; s ő az, ki fenséged iránt már az első perczben szerelme gerjedt.

— En is őt óhajtottam volna bírai, — viszonzá a királyfi — de más a vallása, mint az enyém, más templomban imádja I-teut, miről otthon sem szüleim, sem én mit sem tudtunk s így Morea lesz nőm.

Meghallotta ezt Ikária. Boldogtalan volt, szouvedett, kétségbeesett s hosszú álmatlan éjszakák küzdelme után kijelenté, hogy kész a királyfi hitére térni, hogyssem lemondjon róla s átengedje őt nővéreinek, kit nem szeret s ki nem szereti őt.

Nagy öröm volt ez mind a királyi párna, mind a házasulandó királyfi nézve, de leginkább Moreára, ki saját vallásának diadalát látta ebben... Ikariát tehát átalkította a szerelem, ez a mindent magába foglaló s magával ragadó érzés, mely várakat ronthat le, előitéteket dönthet meg, és önmagában hordja a vallást, melynek igaz, erős alapja a szeretet!

II.

Ikária elhagy királyi szüleinek udvarát s Morea egyedül maradt.

Szomorú idők nehezültek a szép keleten fekvő országra. Rut, fekete képi szörny terjeszté ki öldöklő szárnyait fölötté. A pestis! Roncsoló kegyetlenséggel tombolt át a nemzetet, egyetlen házat sem hagyva érintetlenü. Ker szűlő zugot! paloták és kunyhók

teriumot, csak Oroszországban nincsenek megelégedve a változással, kivált a kardcsörtető németfaló Boulanger eltávolításával. Az új kormány egyelőre el fogja napolni a képviselőházat, hogy ideje legyen a nyarat összeállítására. Hogy aztán túléli a nyarat kérdés. A mostani köztársaság fennállása, tehát tizenhét év óta ez a huszonnyolcadik miniszterium Franciaország.

A pápai szék és az olasz királyság kibékülésének reménye ép oly hirtelen alászált, a mily hirtelen fölmerült volt. A vatikán hivatatos rapja a békekötés föltételül a pápa régi hatalmának, tehát világi uralmának helyreállítását jelenté ki s ezzel természetesen rögtön kettészakadt a fonal. A kérdés azonban eszmecsere tárgya maradt s végre is talán megéri.

A belga munkás mozgalomról kedvezőbb híreket jelentenek. Rendzavarás volt ugyan még több helyen, de a munkások már több kerületben visszafértek a bányákba, gyárakba. Valószínű, hogy a forrongás most már lecsillapul.

A német kormány felszólalt Szentpétervárt amaz új törvény ellen, mely Oroszország keleti tartományaiban a külföldiek birtokszerzési jogát megszorítja.

A debr. választók száma.

I. kerület		
	1884-ben	1887-ben
Péterfia utcában	456	403
Csapó	356	359
Összesen:	812	762
II. kerület		
Hatvan utcában	464	459
Piacz	552	602
Összesen:	1016	1061
III. kerület		
Czegléd utcában	467	516
Várad	558	554
Összesen:	1027	1070

Szavaztak a múlt 1884-iki és második kerület 1886 iki választásainál a következő arányban:

I. kerület.	
Gróf Ráday Gedeonra	192
Thaly Kálmánra	417
A függetl. párt többsége	225
Nem szavazott: 203 szavazó.	
II. kerület.	
1884-ben Kiss Lajosra	420
B. Prónay Gáborra	399
A szabadelvű párt többsége	21
Nem szavazott 197 választó.	
1886-ban Gróf Dégenfeld Lajosra.	433
Vállyi Árpádra	348
A szabadelvű párt többség	85
III. kerület	
Körösy Sándorra	426
B. Orbán Balázusra	377
A szabadelvűpárt többsége	49
Nem szavazott	224

Választási mozgalmak.

Dr. Csiky Kálmán egyetemi tanár a debreczeni első választó kerület szabadelvűpárti képviselő jelöltje ma szombaton este 7 órakor a gyorsvonattal ér-

főltt egyaránt; hosszn ideig tartott ez a rejtett állapot, míg végre egy tudományos férfi érkezett, ki évében ifju, de bölcsességben nagy volt s ki az orvosi tudományt is érté. Meglátva Moreát, a király kisebbik leányát, azt ígerte: ha az jutalmul neki nyújtja kezét, kész a nemzetet megmenteni a veszes betegségtől. A király nagy szorongatásában gondolkodás nélkül ígerte oda neki leányát: ha állításához híven megmenti a dög-haláltól drága nemzetét. Hiszen emberiség szempont, nemzeti kérdés volt ez! Többet vesztett már népéből, mint a legvéresebb háborúban s inkább leányát lássa aránytalan házasságban, mint országát eipaszulni hagyja.

III.

A szép Morea hallva a tetszetős ifju kívánságát, ezeket mondá: — Méltatlan házasság-e hirály leányának az, ha a szellemi tehetség és tudomány fölkenetének ad kezét? A trónt vakzerencse adja, míg a szellemi nagyság emelkedését szorgalom, kitartás, — fáradozással nyerhetni csak el. Örömmel nyujtom kezemt illy férfi-nak, ki engem szellemi trónra ültet maga mellé s tehetségének koronáját osztja meg velem, mely ma már nagyobb jelentőségű minden öröklött koronánál! Az ifju bölcs elragadtatva hallá e szavakat. A jövő biztosítékát látta e nyilatkozatban, mert a ki az érdemet, tehetséget, tudományt föl bírja fogni és becsülni, az minden nagyra, szépre, nemre képes. Elövette tehát minden tudományát, hogy azt a nagy díjat, Morea kezét elnyerhesse s érdemessé tegye arra magát. Ejjét napallá tett, nem volt egy szabad pillanata; koczkaztatta egészségét, életét a ragályos beteg közt, míg végre hosszu idő, sok fáradozás küzdelmek és ernyedetlen szorgalom után sikerült leküzdeni a kórt s nagy

kezik városunkba, hogy itt vasárnap délelőtt megtarthassa programbeszédét.

Thaly Kálmán a debr. első választó kerület országgyűlési képviselője holnap délelőtt tartja meg a Rózsaterem beszámolóbeszédét. A debr. függ. párt másik két jelöltje: Mezei Ernő és Vályi Árpád a holnap délutáni vonattal érkeznek meg és öt órakor ugyancsak a Rózsaterem tartják meg programbeszédüket.

Lengyel Imre a debr. törvényesszéknek érdemes bírója a H. bősörményi szabadelvű párt képviselőjelöltje nagy kísérettel holnap reggel látogatja meg Bősörmény városát, s megtartja ott programbeszédét. A képviselő jelöltet nagy ünnepélyességekkel várják.

A szoboszlói választókerület szabadelvű párti jelöltjéről, dr. Nagy Jenőről, azt írta egy lap, hogy a jelöltségtől visszalép. Ezt most megcáfolják. A párt a biztos győzelem reményében e hó 4-ére várja je jelöltjét, a ki a programbeszédét e hó 5-én fogja Szoboszlón és Balmaz-Ujvároson megtartani.

Választási napta. Eddig az illető központi választmányok a következő helyeken tüzték ki a választás napját. Junius 17-én pénteken választanak Debreczen, Gyöngyös, Pozsony, Kassa, Kolozsvár, H. M. Vársárhely, Székesfejérvár, Budapest városok, Abauj-Torna, Bihar, Alsó Fehér megyék. Junius 21-én: Hajdumegye.

Értesítés.

A debreczeni Péterfia-Csapó-utca I-só választókerület szabadelvű párti országgyűlési képviselő jelöltje Dr. Csiky Kálmán ur folyó évi

junius 5-én vasárnap

d. e. 10 órakor, a városháza nagy terében tartja program beszédét.

Kelt Debreczenben, 1887. május 30.

A szabadelvű párt elnöksége.

Napi hírek.

— Ft. Szakszó Rezső prépost urnak ismét egy szép nemes tettet jegyeshetjük fel. Régi szokás Debreczenben, hogy a rom. kath. prépost Urnap ünnepen több városi notabilitást hiv magához vendégségre, miután azonban a mi új prépostunk vendégek elfogadására még nincs kellőleg berendezve, ez évben még nem adhat urnapi ebédet. Az ebéd költségét: 200 forintot, a tüzkárosultak javára ajánlotta fel, s ez összeget ma a polgármester ur kezéhez eljuttatta.

— Vasárnapi népiünnepély rendező bizottsága következő urakból és urakból áll: Gr. Bethlen Mikó Róza, Révész Bálintné, Hegyi Mihályné, gr. Koronai Zsigmondné, gr. Dégenfeld Józsefné, ifj. gróf Teleky Sándorné, Varga Dalmy Teréz, Paksy Imréné, Dr.

tudmányával megmenteni a borzasztó járványtól a nemzetet.

A király teljes elismerését nyilváníta. — Az országban isteniték nevét s a szép hercegnő, a bájos Morea és a tudomány királya menyasszony és völégény lettek... Ekkor előállt egy nagy nehézség, épen úgy, mint Ikáriánál: — a vallás.

Morea habozott. — Egy az Isten. mondá melegen völégényének, kit felt élvésztieni — egy ő és örök minden vallásban, csak különböző módon imádjuk: „az Isten szeretet.”

— A szerelm is egy, viszonzá ez — s mégis hányféle alakban nyilatkozik. En azt óhajtom, hogy vallásban és szerelmben egyformák, hasonlóak legyünk, ne válaszon el még a forma sem!

Morea kétségbe volt esve. — A változassa meg vallását, a ki oly türelmetlen volt a másoké iránt. A ki nem akart mást üdvözítőnek elismerni, csak saját hitét. O, a ki nővére iránt meghidegdedt, mert az nem volt e tekintetben vele egyenlő, a ki midőn az áttért, saját vallásának diadalát látta ebben...

Ez lehetetlennek tartá. — Es mégis vonzotta őt ahhoz a hithez valami szívében, a mit völégénye vallott a magáénak, kit oly nagyon szeretett, csodált és mindenk fölött becsült.

Ő életét áldozta az emberigért: gondolá. Nagy nemes, kitűnő, páratlan a maga nemében. Istennek kedves bármily vallása legyen is. A jószág az erkölcs, az önfeláldozás az igazi vallás, ebben imádják az urat. Lassanként hajlandó volt közeledni völégénye kívánatához, ki figyelemmel, feszültséggel várta menyasszonyának határozatát. Végre megnyerte a kívánt eredményt

Legányi Gyuláné, Buzás Elekné; K. Tóth Kálján, Joo István, Csiky Lajos és Otrókosi Végmán; az ünnepély pöntárnoka Róza Sándor ur, a főiskola háznagya lesz. Esős idő esetén az ünnepély hétfőn fog megtartatni. Az ünnepély iránt városzerte felekezeti külfömből nékül kiváló érdeklődés mutatkozik. Különb az ünnepély előre is irhatjuk, hogy megfogja érdemelni a fokozott érdeklődést. Az „Orgona virágok“ már megjelentek. A négy iv igen tartalmas és költői értékkel bír. Mulatságokról bőven lesz gondoskodva, s ha az idő is kedvezni fog, pompás délután lehet eltölteni a nagy erdő árnyas fasorai-ban, no meg — a Dobos pavillonban. Rosz idő esetén a népiünnepély hétfőn tartatik meg.

— A „Debreczeni Ellenőr“ gyűjtése a tüzkárosultak javára

Eperjes javára.	
Utolsó kimutatásunk	169 frt 31 kr
Weisz Sándor ur	2 „ —
Kovácsy Adolf ur	1 „ —
Grün Amália kisasszony	40 kr
Összesen:	172 frt 71 kr

Nagy-Károly javára	
Utolsó kimutatásunk	140 frt 31 kr
Neuman Lenke k. a. gyűjtése	2 frt 70 kr
a Dóczy nevelőintézet VIII-dik osztályában	2 „ „
Weisz Sándor ur	2 „ „
Kovácsy Adolf ur	1 „ „
Grün Amália kisasszony	60 „
Összesen	146 frt 61 kr

Toroczkó javára.	
Utolsó kimutatásunk	48 frt 10 kr
Kovácsy Adolf ur	50 „
Összesen	48 frt 60 „

Csik-Kozmás javára.	
Utolsó kimutatásunk	3 frt — kr
Kovácsy Adolf ur	50 kr

Összes gyűjtésünk 371 „ 42 kr

— Sensatiós öngyilkosság hírért hozta tegnap a táviró. A N.-Becskeken Ditrői vezetése alatt működő „Thalia“ szívetkezet küldte a távirati értesítést, hogy a debreczeni színház volt elsőrendű tagja Molnár Antal föbe lötte magát. Temetése ma van, s arra a debr. színtársulat Nyiregyháziáról koszorút küldött. A jeles fiatal művész halálát Debreczenben is gyászolják, a mennyiben Goldstein helybeli polgár szép leányát Ercesey Etelt bírtá nőül, ki Molnár Antalért a zsidó vallásról, a mint tudjuk a keresztyén hitre tért át. Molnár egyike volt a legtehetségesebb színészeknek, ki a mi közönségünknek is annyira kedvence volt, hogy városzerte sajnálták távozását. Öngyilkosságának okát elképzelhetni sem tudjuk, bárha izgatott kedély-állapota és vérmérséklete itt tartózkodása alkalmával is gyakran elragadta őt s többször hallottuk szájából az öngyilkosságot emlegetni a mikor a gyakran zsebében hordott forgópisztolyt mutogatta.

— Bankett. Múlt számunkban már megemlékeztünk azon ünnepeltetésekről, me-

Morea elhatározta magát. — Ne legyen közöttünk semmi idegen, semmi egymástól távolítató — mondá sirva a vergődésben, mi beteken át kizótta lelkét. Szívben és hitben egyenlő akarok vele lenni...

Ekkor a fiatal bölcs lemondott kívánságáról. Tartsa meg Morea választát: mondá, de gondoljon viszsza mindig arra, hogy mire határozta el magát s ne rosszalja, ne ócsárolja és vessze meg a másokét. Minden vallás jó, ha erkölcsessel és szeretettel párosul, mindegyik idvezítő, ha tiszta, igaz és szívünköl ered.

A király leánya pedig még jobban bá multa völégényét, ki mindenben nagy, nemes és bölcsen gondolkozó volt, megtanítván őt is, hogy az igazság tükrét, bölcsesség forrását és szeretet diadalát bírja az ki mindenk fölöttvalójának tartja az Urat, de nem tesz kivételt a vallások jószágában, mert mindegyik idvezítő csak igaz szívvel legyünk iranta.

Valamennyien egyformák vagyunk Isten előtt e földön és egyformák leszünk ott fönt is, ha helyes irányban futjuk meg az élet utját. Uj Moreák és Ikáriák támadnak, kik kételkednek, azután megtérnek, s mint a szeretet és megtérés hirdetői követőkre találhatnak... Uj vallások, népek, nemzetek keletkeznek, de egy mindig ugyanaz marad, minden nyelvben, szívben, vallásban és hitben: az erkölcs, a szeretet és ragaszkodás ahhoz, ki mindenk fölött való s kiröl nem hirdetjük eléggé, hogy az Egy Isten: szeretet. Ezt hirdesse az uj orgona, melynek megszerzésére én ezen igénytelensorokat irtam. Beniczkyne Bajza Lenke.

lyekben H. Nánás város fizti orvosa id. Szalay János koronás arany érdemkeresztal való kitüntetése alkalmából részeseült. Emittük hogy a jubiliás tiszteletére csütörtökön este a Bikában társas vacsora rendeztetett. E banketten több megyei notabilitásos kívül Debreczen város megyei, városi tisztviselői karából, valamint tekintélyes orvosai és gyógyszerészei közül is számosan vettek részt. Mondanunk sem kell, hogy az ünnepeltre sok és lelkes felkészítő volt. Rendkívüli hatást keltett Dr. Popper Alajos ur felkészítője ki hangulatteljes szép tőszjtában kifejté, hogy ezen ünnep nem csak a barátság szempontjából szép és lélekemelő, de emlekezetes az azon kívül főleg az ünnepelt orvos kollégáira nézve, nevezetes már csak annak rendkívüli ritkaságánál fogva is. Mert igaz ugyan, hogy ma napaság a rendezék osztogatása éppen nem ritka, sőt nagyon is mindennapi dolog. Igen ám de azok kiket a kitüntetések érni szoktak, többnyire olyanok kik a társadalom élén állva, a magosabb és legmagosabb körökben mozogva, olyan helyzetben vannak hogy ne talán érdemeik a mérvadó és döntő egyéniségek figyelmét abszolte ki nem kerülhetik; kiknek módjukban van érdemeiket minél hathatósabban érvényre és elismerésre juttatni, kik többnyire oly közvetlen közelében állnak azon polcznak, a honnan valamely rendjel záporosó alkalmával okvetlenül rájuk is kell hullani valaminek. A most ünnepelt nem tartozik eme kategóriába, hanem igenis tartozik azon névtelen hősök sorába, kik egész életüket egyetlen egy feladatnak szentelik: a kötelesség szigorú lelki ismeretes teljesítésének és ezt teljesítette Szalay János, teljesítette becsületesen, nyugodtan, zajtalanul! 50 éven át nem volt más főtevése, nem volt más igyekezete, mint: jót tenni és tette ezt kitartóan, ernyedetlenül, lankadatlanul! ki meg is oldotta feladatát és el is érte célját: mert egy nagy, lelkes, hazafias, intelligens megye közönségének osztatlan tiszteletét, igaz hamisítatlan szeretetét kivívnia sikerült; — 50 éven át dolgozott, működött fáradatlanul, odaadással és önfeláldozással; és ime élete alkotmányát kedvessé teszi neki kartársainak ragaszkodása, közönségének szeretete, és a mit mindenk előtt és mindenk felett kellett vala felemlegetni: koronás királyának kitüntető elismerése! Ez az a mi nekünk az ő orvos társainak ez ünnepeit oly széppé, oly lélekemelővé teszi, ezért esik nekik az ő kitüntetése oly kimondhatatlanul jól, ezért tekintenek ők orvosok nem kisebb, őt jóval nagyobb kegyelettel az ő egyszerű, fénytelen kis keresztyénre, mint ama fentebb jelzett isten tudja hány féle osztályú rendjeleink fényes brillantjaira. Az ünnepeltre mondott lelkes üdvözlő, és éljenző szavakkal végzé a toasztot Dr. Popper, Szavait a jelen voltak szünni nem akaró éljenzéssel kísérték. A jókedvű bankett késő éjjelkor ért véget.

— Az „Orgonavirágok“ emléklap ma már teljesen megjelent. A tartalom igen gazdag, a kiállítás szép és elegáns. Minden tekintetben megérdemli hogy minden olvasni tudó megvegye, a mi által kedves olvasmányt szerez magának s egyszersmind hozzájárul a jótékony célhoz. Az emléklap még ilyen tehát 64 oldalon a következő tartalommal bír: Előszó, g. Vay Dániel; Az istenszereget, Beniczky Bajza Lenke; Az orgona (vers) S. Zs. Gerő; Az allandó orgona, gróf Teleky Sándor; A debreczeni nőkhöz (vers) Thaly Kálmán; A debreczeni sir Abay Károly; Excelsior (vers) Lukács Odón, Szemeré Miklós kedves hugának. Baylonának. Zsinati emléklap (versek) Fejérváry István; Merengések (vers) Szűcs István; Rejtjelmes véletlenek, Degré Lajos; Ujó. Gyarmathy Zsigáné; Szikrák, Wohlfelstánia; Virágok közt (vers) Illyés Bálint; próza György Endrőtől. Vallások érzelmek: K. Tóth Mihálytól; Az orgona (vers) Gáspár Imrétől; Az orgona történetéből: Révész Kálmántól; ki a király? (vers) Szabolcska Mihálytól; Az éretnység élet: Dr. Oreg Jánostól. A földi menyország: Dr. Kovács Sándortól. Nem hamvakat föld, de tettek beszél: Somogyi Páltól; A női sziv istenszeregete: Csiky Lajostól; A hit ereje: Tóth Sámueltól; A női hatalom: Kiss Albertől; Tavasz, örök tavasz: Dicsőfi Józseftől; Honoknak (vers) Kós Barnától; A legszebb koszorú: Nemethy Lajostól; Két orgona: Hegedűs Istvántól; A legszebb ékesség: Révész Bálint püspöktől; Regék a zene bűvös világából K. Tóth Mihálytól; ezeken kívül apróbb dolgozatokat irtak meg: Balogh Ferencz, Vértesi Arnold, Hamar László, Karczag Vilmos és Imrey Árpád A diszes kiállítás emléklapnak — mint már irtuk — ára 40 kr. Az egyes lapok piros kerettel vannak ellátva s az egészről főiskolai tanulók fogják elárusítani.

— Gyászejelentés. Fajdalótlótló meg tört szívvvel tudatjuk a feledhetetlen kedves nőnek, a jó anyának, szerető leányának és testvérnek néhai BECZNER FRIGYESNÉ szül. Nagy Máriának, több hónapi súlyos szenvedés után élete 27-ik, boldog, házassága 8-ik évében, folyó hó 2-án történt csendes kimúlását. Hült tetemei folyó hó 4-én, Szombaton délután 5 órakor, fognak Kis-mester utca 1172-ik számú házuiktól, a nagytemplomban tartandó rövid ima után, a czepléd-utcai temetőben nyugalomra tételni. Mely végtisz-

tességteljes tisztelettel Özv. Nagy férjével Er. Kiss Bélav. Frigyes, re. Pál, József. — A czenben. A s egyéb a v elrendelése mai üléséne választmány A választás eszmecserére az a nézet s ágra sokka szabadul a határozatké a választás ügyminiszter tésére kitűz folyó hó 17-é A központi szedő bizott választási h ság tagjai k lasztási Elnö k: L i s Lajos, h. jog II. kerületl m a n; h. jegyző: Dr. Dr. Med g. ben. Elnö k: B u z s E l h. jegyző: B — Vár 1887—92. évi leirat ki hatósági biz rendkívüli ki Gr. Dégenfel zottsági tago jelen. Pap F gyűlés egybe lasztásokat e a jelenlevőto tot a kögyű a központi sokra vonatk A rövid vé közyülés vé — Az idejét Hajdu nézve (H. B. lasztmányu leti tegnap a ponti választ totta a szava is. A választ és nádudvari dikén kedden vál. kerületbe lo, a szavaz lovcis János nők: C-obé jegyzők: Kál lyettes jegyző Szavaznak ké előtt H. Náné küldöttség el ház és Sámsz kerületben vá szavazatszedő István megye dán Lajos, Z raly, Papp S Bakoss Lajos. udvariak, tété küldöttség el A h. s o b o vál. eln k Cz szav. szedő k h. elnökök: E jegyzők Sivos jegyzők: Ka A vál. eln. el maga; a küld b.-ujvarosiak, felső józsaia m é n y b e n központi vála tüzi ki.

Alc helyben gyermek Piacz e Tetemes inta sz Bécsi azon kell kiszolgá Kö

HUZÁS

március 24-én

Kincsem-Sorsjegyek á 1 frt.

11 sorsjegy 10 frt 6 sorsjegy 5 frt 50 kr.

Pénznyeremény készpénzben

50.000 frt.

Továbbá: 10.000 frt 5000 frt 20% levon. | 4875 Pénznyeremény

Kincsem-sorsjegyek kaphatók

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodájában:

Budapest, Váci-utca 6. szám.

A tegnap azoknak, a viszhangozók rambbeszéd beszédek kitünőségét zát találják szerte gadt, műve viszhangozók a nép szábasztokkal mártartalmatott bizos beszéd is.

Mindekedhetünk H a j d u m galmak voltottak közés bizonyos megbeszélés

A tegnap beszédek keltett a l Olyan beszé kicsinyes sz izgatás fertő a politikai ösmertető, a tánál fogva politikai kékozata.

Felcsatgatni, vagy Elég ha rá elolvas-a, m nyire indok kesedés, az és tapsvihar a városháza

Nagy siker azokn nagy művel lasztó polg szoros lehet képviselőjel érdemes p Dr. Csiky

Nem k a másik b I m r e a d mint Böszö jának képvis Imre hosszú czenben, s műveltségét szor nyit halmazni. szónok lép ragadta, s meggyőződé A parlamen rövid idő a benne.

Dr. Csiky

Tiszt

Midőn a szabadelvű-p engedelmeske lési képviselő rencsém van lyen állok, ne azon tisztelet zött megjel magára nézve régi ismerőse személyében nem voltam z em, hogy az hogy ezen vá ily alkalom